

O istraživanju zločina u Gruborima

Nakon kriminalističke obrade koju je vodilo Ravnateljstvo policije MUP RH u koordinaciji sa ŽDO iz Zagreba i Šibenika, dana 17. prosinca 2009. godine podignuta je kaznena prijava protiv pet osoba zbog osnovane sumnje da je dana 25. kolovoza 1995. godine u Gruborima, u Plavljanskoj dolini, tijekom operacije „Oluja – obruč“, izvršeno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva ubijanjem civila i paljenjem većine stambenih i gospodarskih objekata. Dana 18. prosinca 2009. godine određen je jednomjesečni pritvor protiv 5 osoba (bivših i aktivnih pripadnika specijalne policije MUP RH). U veljači 2010. godine jedna osoba je puštena iz pritvora, a protiv ostalih pritvor je produljen. Nakon završene istrage ŽDO iz Zagreba odustalo je od daljnjeg kaznenog progona protiv jedne osobe zbog nedostatka dokaza i predložilo da se protiv te osobe ukine pritvor. Dana 15. prosinca 2010. godine ŽDO iz Zagreba podiže optužnicu protiv Frane Drlje, Bože Krajine i Igora Benete zbog počinjenog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH. Rješenjem Izvanraspravnog vijeća Županijskog suda iz Zagreba dana 16. prosinca 2010. godine ukinut je pritvor protiv Frane Drlje, Bože Krajine i Igora Benete. ŽDO iz Zagreba žalilo se na tu odluku. Vrhovni sud RH dana 5. siječnja 2011. godine uvažio je žalbu ŽDO iz Zagreba i donio odluku da se optuženici imaju vratiti u pritvor. Frano Drljo i Igor Beneta su bili u bijegu, a odmah je pritvoren Božo Krajina. U međuvremenu se sam prijavio Frano Drljo i nalazi se u pritvoru. Dana 27. studenoga 2011. godine tisak je objavio da je opt. Igor Beneta izvršio samoubojstvo vješanjem.

O zločinu u Gruborima izvijestili su pripadnici UN, koji su dana 25. kolovoza 1995. godine vršili popis stanovništva u Plavnom i vidjeli dimove i čuli pucnjeve iz smjera Grubora. Nakon što su došli u Grubore pronašli su mrtva tijela i vidjeli spaljene kuće i gospodarske objekte. Istraga o ovom zločinu započela je 2001. godine nakon višestrukih upita iz međunarodne zajednice. ŽDO iz Šibenika imao je problema s odbijanjem policije da dostavi izviješće. Prikupljeni podaci nisu bili dostatni za podizanje kaznene prijave.

O zločinu u Gruborima specijalna izvjestiteljica za ljudska prava UN gđa Elizabeth Rehn izvijestila je dana 7. studenoga 1995. godine Generalnu skupštinu UN, Vijeće sigurnosti i Međunarodnu konferenciju o bivšoj Jugoslaviji u Izvješću o stanju ljudskih prava na području bivše Jugoslavije. Od hrvatskih vlasti je zatražila dana 27. veljače 1996. godine pismeno očitovanje o zločinu u Gruborima. Ministarstvo vanjskih poslova RH zahtjev je proslijedilo MUP RH, koje je odgovorilo da je u Gruborima došlo do oružanog sukoba između specijalne policije MUP RH i pripadnika srpskih paravojsnih postrojbi.

Amnesty International je u svom izvješću „Hrvatska nekažnjena za ubojstva nakon Oluje“ u kolovozu 1998. godine govorio i o zločinu u Gruborima. HHO u „Izvještaj: vojna operacija Oluja i poslije, 1. dio, bivši UN sektor jug“, govori između ostalih i o zločinu u Gruborima.